УДК 342.9
Баєва Л.В.[1], Любименко В.В.[2]
[1] доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. Ю-313 НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОРГАНАХ ПОЛІЦІЇ

Значення дисципліни у функціонуванні державних органів змінюється залежно від адміністративно-правового статусу конкретного владного суб'єкта. Особливу роль дисципліна відіграє у діяльності Національної поліції, що підкреслюється наявністю окремої правової бази для регулювання питань дисциплінарної відповідальності працівників цієї структури.

До таких нормативних актів належать Закон України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України», відповідний наказ Міністерства внутрішніх справ України, яким затверджено «Порядок проведення службових розслідувань у Національній поліції України» та «Положення про дисциплінарні комісії в Національній поліції України».

Службова дисципліна, на відміну від загальної дисципліни, має чітко визначену галузеву та предметну специфіку, залежно від сфери діяльності, у якій здійснюється служба. Це, зокрема, стосується й служби в органах поліції.

Законність як принцип діяльності органів поліції визначається окремо, хоча водночас є умовою виконання поліцейськими своїх функціональних обов'язків. Її забезпечують державний примус та можливість юридичної відповідальності. Аналогічно дотримання службової дисципліни також має такі властивості й відіграє надзвичайно важливу роль для ефективної роботи поліції.

Тлумачення поняття службової дисципліни безпосередньо стосується Присяги поліцейського та наказів керівників. Водночас питання виконання законів та нормативно-правових актів різного рівня вже регламентується принципом законності. Подвійне трактування цих понять може створювати плутанину на доктринальному рівні та сприяти неоднозначному підходу до їхнього тлумачення. При цьому існуюча вказівка на те, що дисциплінарна відповідальність настає за порушення, зокрема, з боку поліцейських, лише підтверджує той факт, що будь-яке правопорушення несумісне зі статусом і Присягою працівника поліції. Отже, формалізація принципу дотримання службової дисципліни у законодавстві сприятиме підвищенню ефективності діяльності органів поліції, усуненню можливих суперечностей і забезпеченню більш однозначного застосування норм права в цій сфері.

Дисциплінарна відповідальність в органах поліції є різновидом і мірою обов`язку поліцейського зазнавати відповідних негативних наслідків примусового та обмежувального характеру за вчинення дисциплінарного проступку, яка накладається на підставі та в порядку, встановленому законом.

До дисциплінарних проступків працівників поліції віднесено широкий перелік діянь, що може інкримінуватись у випадку вчинення протиправної винної дії чи бездіяльності поліцейського, які полягатимуть в порушенні ним службової дисципліни, невиконанні чи неналежному виконанні обов`язків поліцейського або які виходитимуть за їх межі, порушенні обмежень та заборон, визначених законодавством для поліцейських, а також у вчиненні дій, що підривають авторитет поліції.

Поліцейська дисциплінарна відповідальність включає індивідуальні підходи, коли застосовуються дисциплінарні дії залежно від тяжкості злочину, в якому він був вчинений. Юридична гарантія щодо запобігання невідповідності обсягу дисциплінарної відповідальності - це зобов'язання власника або його уповноваженого повноваження отримувати пояснення від працівника, письмового чи усного доказу щодо наказу працівника про підтримку дисциплінарних дій. Право працівника оскаржувати дисциплінарні дії відповідно до правил чинного законодавства. Тому поліцейські несуть відповідальність за порушення офіційної дисципліни, незалежно від рангу чи посади. Дисциплінарна відповідальність також може бути принесена до адміністративної, кримінальної чи цивільної відповідальності.

Дисциплінарні процедури, як правило, включаються до багатьох заходів, спрямованих на: рішення порушення дисциплінарних процедур; формування дисциплінарного комітету та його склад; визначення повноваження дисциплінарного комітету; визначення основних принципів роботи дисциплінарного комітету; дослідження; формування дисциплінарних проектів; рішення щодо результату дисциплінарних дій.

Дисциплінарна відповідальність поліції регулюється спеціальними законами, які стосуються лише поліцейських. Дії дисциплінарного попиту – це невдача або невідповідне виконання присяги і не виконання покладених завдань. Дисциплінарні заходи відбуваються за спеціальною процедурою.

Підсумовуючи це, робимо висновок, що дисципліна поліцейських органів є окремою умовою належного функціонування поліції та принципів інтеграції їх діяльності. Концепція «дисципліни Національної поліції» визначається як регулятор поліції. Це складається з багатьох обов'язкових правил нормативного характеру, гарантованого можливостями використання примусу та санкцій. Дисципліна вказує на те, що існують конкретні сектори та предметні характеристики відповідно до сфери діяльності, в якій здійснюється служба.